



## Kurdology, Human Rights and Genocide

2022-2023

College/ Institute	Arbil Technology College	
Department	Automotive Technology Engineering	
Module Name	Kurdology, Human Rights and Genocide	
Module Code	KUR111	
Degree	Technical Diploma <input checked="" type="checkbox"/>	Bachelor <input type="checkbox"/>
	High Diploma <input type="checkbox"/>	Master <input type="checkbox"/> PhD <input type="checkbox"/>
Semester	1	
Qualification	PhD.	
Scientific Title	Asst. Profissor	
ECTS (Credits)	5	
Module type	Prerequisite <input type="checkbox"/>	Core <input type="checkbox"/> Assist. <input checked="" type="checkbox"/>
Weekly hours	3	
Weekly hours (Theory)	( 3 )hr Class	( 36 )Total hrs Workload
Weekly hours (Practical)	( )hr Class	( )Total hrs Workload
Number of Weeks	12	
Lecturer (Theory)	Awara Kamal Saleh	
E-Mail & Mobile NO.	<a href="mailto:awara.saleh@epu.edu.iq">awara.saleh@epu.edu.iq</a>	
Lecturer (Practical)	/	
E-Mail & Mobile NO.	/	
Websites	/	

# Course Book

<p><b>Course Description</b></p>	<p>كوردۆلۆجى و جىنۇسايىد، وەكو وانەيەك ھەولئىكە بۇ خويىندەنەو و ئاگاداربوون لە لايەنەكانى مېژوو و زمان و ئەدەب و جوگرافيا و كلتورى نەتەوئەيىمان. لەگەل ھەموو ئەو پاكتاوہ رەگەزىيەى بەرانبەر بە نەتەوئەى كورد ئەنجامدراوہ. لە سەدەى رابردوودا، كە بۇ خوى پيويستىيەكە بە مەبەستى پەرورەدەكردن و ئامادەكردنى نەوئەيەكى نوي كە شارەزايىيەكى تەواوى لە بارەى سەرچەم پەھەندەكانى ژيانى نەتەوئەكەى ھەبيت.</p>			
<p><b>Course objectives</b></p>	<p>1. ئاگاداربوونى قوتايان لە قۇناغەكانى مېژوو و ئەدەب و زمان و جوگرافياى نەتەوئەكەمان. 2. پەرورەدەكردن و ھوشياركردنەو و ئامادەكردنى قوتايان بە زانيارى بە سوود دەربارەى سەرچەم پەھەندەكانى ژيانى نەتەوئەكەمان.</p>			
<p><b>Student's obligation</b></p>	<p>1. ئامادەبوونى قوتابى لە ھۆلەكان. 2. بەشدارى كردنى قوتايان لە وانەكاندا. 3. ئامادەبوون لە تاقىكردنەوئەى وەرزی و كۆتايى. 4. ئامادەكردن و پيشگەش كردنى راپۆرت و سيمينار وتار و ئەركى مائەوہ و كويىز.</p>			
<p><b>Required Learning Materials</b></p>	<p>داتاشۇ، پاوہرپويىنت، تەختەى سىپى، سمارتفون، مەلزمە، خويىندى ئەلكترونى.... ھتد.</p>			
<p><b>Evaluation</b></p>	<p><b>Task</b></p>	<p><b>Weight (Marks)</b></p>	<p><b>Due Week</b></p>	<p><b>Relevant Learning Outcome</b></p>
<p>Paper Review</p>				
<p>Assignments</p>	<p>Homework</p>	<p>10</p>		
	<p>Class Activity</p>	<p>2</p>		
	<p>Report</p>	<p>8</p>		
	<p>Seminar</p>	<p>8</p>		
	<p>Essay</p>			
	<p>Project</p>			
<p>Quiz</p>		<p>8</p>		
<p>Midterm Exam</p>		<p>24</p>		

	Final Exam	40		
	Total	100		
<b>Specific learning outcome:</b>	<p>کوردۆلۆجی دەرۆزیه که بۆ ئەوەی قوتابی له چه مکه بنه پره تیه کانی بوونی نه ته وهی کورد تی بگات، وه کو هه موو نه ته وه کانی دیکه ی جیهان، چونکه کوردۆلۆجی دهر فته بۆ قوتابی دهره خسی نی ت تا کو ئاگاداری سه رجه م ئەدگار ه جودا کانی نه ته وهی کورد بی ت. له پروه کانی (زمان، میژوو، جوگرافیای کوردستان، فهرهنگ و باری پۆشنییری، لایه نی کۆمه لایه تی کۆمه لی کوردیی. جگه له کوردناسی قوتابی شاره زایی له بنه ما کانی جینۆساید و چه مکی جینۆساید په یی داده کات و ئاگاداری سه رجه م ئەو تاوان و کۆمه لکوژیانه ده بی ت که به سه ر کورد و نه وه کانی دا هاتوو ه.</p>			
<b>Course References:</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. زمانه وانی، محمد معروف فه تاح، 1990</li> <li>2. ئەده بی کوردی و هونه ره کانی ئەده ب، د. شوکرییه په سول، 1989</li> <li>3. زمانی کوردی دابه شبوونی جوگرافیای دیالیکت ه کانی، فوئاد حه مه خورشید، 1985.</li> <li>4. میژووی زمانی کوردی، ن: زییر بلال، و: یوسف ره ئوف عه لی، بغداد، 1984.</li> <li>5. جوگرافیای کوردستان، د. عه بدو لدا غه فور، ئەکا دی میای کوردی.</li> <li>6. ریبازه ئەده بی هکان، د. فه رهاد پیربال، ده زگای ئاراس.</li> </ol>			
<b>Course topics (Theory)</b>	<b>Week</b>	<b>Learning Outcome</b>		
<p>پیشه کی:</p> <p>زاراوه و پیناسه ی کوردۆلۆجی</p> <p>میژووی کوردۆلۆجی</p> <p>گروه کوردناسه کان</p> <p>هۆکاره کانی دهرکه وتنی کوردۆلۆجی</p> <p>ئهو بابه تانه ی که نووسه رانی کورد به غه یره کوردناسه کانیان ناساندوو ه.</p>	1	<p>زانیاری دهرباره ی کوردناسی</p>		
<p>رووپوو یه کی جوگرافیای کوردستان:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. سنووری کوردستان.</li> <li>2. دابه شبوونی جوگرافیای کوردستان.</li> <li>3. جیوپۆله تیکی کوردستان.</li> <li>4. تۆپۆگرافیای کوردستان.</li> <li>5. سامانی سرووشتی کوردستان.</li> </ol>	2	<p>زانیاری دهرباه ی جوگرافیای کوردستان</p>		

<p>پیناسەو چەمکی زمان  زمان چییە  پیناسەکانی زمان  ئەرکەکانی زمان  تایبەتمەندییەکانی زمان:  (زمان پێرەو، زمان پەرمزە، زمان دەنگە، زمان تایبەتە بە مروۆ، زمانە  سرووستییەکان هەموویان تەواون).</p>	3	ناگاداربوون دەربارە زمانەوانی
<p>میژووی زمانی کوردی  پیگەکی زمانی کوردی لە ناو خیزانە زمانەکانی جیهاندا  دیالیکت چەمک و پیناسە  پیناسەکی دیالیکت  جۆرەکانی دیالیکت</p>	4	میژووی زمانی کوردی
<p>هۆکارەکانی دروست بوونی دیالیکتەکانی زمانی کوردی:  دیالیکتەکانی زمانی کوردی (سنوور و نەخشەکی دابەشبوونیان)  پیناسەکی زمانی ستاندارد و چۆنییەتی دروستبوونی زمانی ستانداردی کوردی  پیناسەکی نەلفبی:  تێروانین بۆ نەلفبیبی زمانی کوردی  دامەزرینەرانی نەلفبیبی کوردی</p>	5	زانباری دەربارە لهجه کوردییەکان
<p>نەدەبی کوردی:  چەمکی نەدەب  پیناسەکی نەدەب  جۆرەکانی نەدەب  تایبەتمەندییەکانی فۆلکلۆر  بەشەکانی فۆلکلۆر  رەگەزەکانی نەدەب  هونەرەکانی نەدەب (شێعر): جۆرەکانی شێعر  پەخشان: جۆرەکانی پەخشان</p>	6	نەدەبی کوردی و فۆلکلۆر
<p>ریبازەکانی نەدەب: (کلاسیک، رۆمانتیک، ریالیزم)  نمونهی ژیان و بەرهەمی شاعیران (باباتاھیر، مەولەوی، نالی، مەلای جزیری)</p>	7	ناگاداربوون لە ریبازە نەدەبیەکان
<p>کورتەیکە لە میژووی کورد  پیناسەکی میژوو  ناوی کورد لای نەتەو و هۆزە کۆنەکان  دەولەتی ماد</p>	8	میژووی کورد
<p>بەشی جینۆساید:  پیناسەو زاراوەی جینۆساید  جۆرەکانی جینۆساید  جینۆساید لە یاسای گشتی نیودەولەتییدا  نەتەوێ کورد وەک قوربانی جینۆساید لە عێراقدا</p>	9	زانباری دەربارە جینۆسایدی کورد
<p>تاوانی نەنغال و قۆناغەکانی نەنغال لە باشوری کوردستان  چەمک و پیناسەکی نەنغال</p>	10	نەنغال و کیمیاباران کورد

<p>نەنڧالى كورد ھۆكارەكانى نەنجامدانى شالاوھكانى نەنڧال قۇناغەكانى پىرۆسەى نەنڧال نەنجام و كارىگەرە خراپەكانى نەنڧال تاوانى بەكارھىنانى چەكى كىمىياوىي</p>		
<p>كورتەيەك دەر بارەى مافى مرۆڧ گەشەكردنى مافى مرۆڧ گرنگترىن ماددەكانى جارنامەى گەردوونى مافى مرۆڧ خەسلەتەكانى مافى مرۆڧ</p>	11	مافى مرۆڧ
<p>جۆرەكانى مافى مرۆڧ مافى چارەى خۇنوسىن وەك مافىكى گشتى پىناسەى مافى مرۆڧ پىرىارى (688)</p>	12	مافى چارەنوس

## Questions Example Design

پ 1: پىتاسەى ئەمانەى خوارەو ەكە:

- 1- دەنگى بزوين
- 2- كوردۆلۆجى
- 3- شىعر
- 4- دىيالېكت

پ 2: ئەم بۇشايانەى خوارەو ەكە پىرېكەرەو ە؟

1. مامۆستا ەلادىن سەجادى بۇيەكەم جاركتىبى \_\_\_\_\_ لە سالى \_\_\_\_\_  
نوسىو ە.

2. سامانە سروشتىەكانى كوردستان برىتېن لە \_\_\_\_\_، \_\_\_\_\_، \_\_\_\_\_.

3. پەگەزەكانى ئەدەب برىتېن لە \_\_\_\_\_، \_\_\_\_\_، \_\_\_\_\_.

پ 3: جۆرەكانى جىنۆسايد بژمىرە و لەبارەيانەو ەدو ە.

پ 4: ھۆكارەكانى دروستبوونى دىيالېكتەكانى زمانى كوردى چىن بيانژمىرە؟

وہ لامي نمونہ يی پرسياره کان:

پ 1:

- 1- دهنكى بزوين نه و دهنگانن كه له كاتى دهرپریندا هیچ ته گره يهك نایه ته پرى یان و به سهر به خویى له سیه گانه وه دهرده چیت.
- 2- كوردۆلۆجى بریتیه له لیکۆلینه وه یهكى زانستیانه دهرباره ی په گهز، میژوو، زمان، نه ده ب، ئاین ، فهرهنگ، كه له پوورى كوردی، یاخوود بریتیه له ناسینی كورد و دهرخستنی كورد وهك نه ته وه یهك كه خاوه نی كیانی نه ته وه یی خویه تی.
- 3- شیعهر قسه یهكى خاوه ن كیش و سهروایه واتایهك ده گه یه نیت.
- 4- دیالیکت به و جیاوازیانه ده وتریت كه له نیوان چۆره گانی یهك زماندا هیه له پووی ریژمانی و لایه نی پیکهاته ی وشه و چۆنیه تی دهرپرین.

پ 2:

- 1- میژووی نه ده بی كوردی، 1952
- 2- سامانی ئاوی پووپاره کان، نهوت و كانزا، رووهك ، ئاژهل.
- 3- سۆز، نه ندیشه ، بیر ، شیوه .

پ 3:

- 1- جینۆسایدی جهسته یی
- 2- جینۆسایدی بایۆلۆژی
- 3- جینۆسایدی كه لتوری.
4. جینۆسایدی ئابووری.

پ 4:

1. هۆكاری كه سی.
2. جیاوازی لایه نی دهنگسازى.

3. ھۆكاری جوگرافی.
4. ھۆكاری ئابوری.
5. ھۆكاری پامیاری.
6. پۆشپیری.
7. گۆرانی سروشتی له زماندا.

### Extra notes:

### External Evaluator

دوای سەرئێوان و خویندنهوهی تهواوی بابهتهکانی ئەم کورس که تهلهۆکه که تایبته به وانە (کۆردۆلۆجی و مافی مرۆڤ و جینۆساید) و له لایەن مامۆستای وانە (د. ئاواره که مال صالح) دهگوتریتهوه. به شیوهیهکی زانستی و ئەکادیمی بابهتهکان دانراون و توانیویهتی به شیوهیهکی گشتی پەچاوی ناستی زانستی قوتابیان بکات و ههروهها ههقی تهواوی بابهتهکهی له پووی زانستی و ئەکادیمی هه بدات. تاوهکو ئامانجی وانه که له دروستبوونی هۆشیارییهکی نهتهوهیی دهبرارهی لایهنهکانی ژیانی نهتهوهی کورد لای قوتابیانی قوناغی یه کهم، سمستهری یه کهم برهخسیت و ببیتته جیگهی گرنکی پیدانیان.

له گه ل پێژدا....

مامۆستا: بهختیار ئەحمەد مهحمود  
2021/11/10